

CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG QUẦN CHÚNG CỦA BỘ ĐỘI BIÊN PHÒNG CÁC TỈNH BIÊN GIỚI PHÍA BẮC TRONG TÌNH HÌNH MỚI

ĐỒNG ĐỨC TRANG*

Công tác vận động quần chúng (VĐQC) tham gia quản lý, bảo vệ biên giới (BVBG) của bộ đội Biên phòng (BĐBP) bao gồm các hoạt động tuyên truyền, giáo dục, tổ chức, hướng dẫn quần chúng và các lực lượng ở khu vực biên giới (KVBG) thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước (mà trước hết là pháp luật về biên giới quốc gia). Công tác này được cán bộ, chiến sĩ BĐBP các cấp, trực tiếp là cán bộ, chiến sĩ chuyên trách làm công tác VĐQC ở các đồn biên phòng, tiến hành thường xuyên, liên tục theo kế hoạch BVBG trên cơ sở chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, nhằm phát huy sức mạnh tổng hợp của quần chúng và các lực lượng ở KVBG tham gia quản lý, BVBG quốc gia, xây dựng địa bàn biên giới vững mạnh về mọi mặt.

Quán triệt và thực hiện Nghị quyết 8b (khóa VI) của Trung ương Đảng (1990) về "Đổi mới công tác vận động quần chúng của Đảng, tăng cường mối quan hệ giữa Đảng với nhân dân" và Chỉ thị 137/CT-ĐUQSTW ngày 31-8-1990 của Đảng ủy

Quân sự Trung ương về "Tăng cường công tác dân vận trong tình hình mới", Đảng ủy BĐBP đã ra Nghị quyết số 12/NQ-ĐU ngày 21-10-2003 về "Tăng cường đổi mới công tác vận động quần chúng xây dựng nền biên phòng toàn dân vững mạnh trong thời kỳ mới". Nhận thức sâu sắc tầm quan trọng của công tác VĐQC trong tình hình mới, Đảng ủy, Bộ Chỉ huy BĐBP các tỉnh biên giới phía Bắc đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo đổi mới nội dung, hình thức, biện pháp công tác VĐQC, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ đặt ra.

Dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo chặt chẽ của Đảng ủy, Bộ Chỉ huy BĐBP các tỉnh, các đơn vị BĐBP đã tập trung làm tốt công tác quán triệt cho cán bộ, chiến sĩ về vị trí, vai trò, tầm quan trọng công tác dân vận, tổ chức thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ công tác VĐQC. Cấp ủy, chỉ huy các đơn vị đã tập trung củng cố, kiện toàn hệ thống tổ chức và đội ngũ cán bộ chuyên trách làm công tác VĐQC, cả về số lượng và chất lượng. Bộ Chỉ huy có Ban vận động quần chúng, từ 3 đến 5 đồng chí là sỹ quan có kinh nghiệm trong chỉ đạo tiến hành công tác VĐQC, các đồn biên phòng có đội VĐQC có 5 đến 7 đồng chí, do 1 đồng chí sỹ quan được đào tạo cơ bản phụ trách.

* Học viện Biên phòng

Để nắm được tình hình, làm tốt công tác VĐQC, quản lý vững chắc địa bàn, BĐBP các tỉnh biên giới phía Bắc đã cử 114 cán bộ sỹ quan tăng cường cho các xã, phường biên giới. Những năm qua, BĐBP các tỉnh đã kết hợp chặt chẽ việc thực hiện nhiệm vụ công tác biên phòng với xây dựng hệ thống chính trị cơ sở, phát triển kinh tế - xã hội, củng cố quốc phòng - an ninh ở địa phương. Trực tiếp tham gia củng cố 1.288 chi, đảng bộ, thành lập mới 90 chi bộ; tham mưu cho địa phương kết nạp 1.669 đảng viên mới, củng cố 172 Ban Mặt trận Tổ quốc, 385 chi đoàn, 293 chi hội phụ nữ, 385 hội nông dân, 409 hội cựu chiến binh... Đầu tư 26 dự án đường giao thông với tổng kinh phí 137,9 tỷ đồng; làm mới 9 dự án kênh mương trị giá 26 tỷ đồng; 10 dự án trồng 6.707 ha rừng với kinh phí đầu tư 13, 8 tỷ đồng; tổ chức tuyên truyền đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước được 19.761 buổi, với sự tham gia của 291.6073 lượt người; tuyên truyền pháp luật 1.612 buổi với 68.451 lượt người; tuyên truyền về công tác biên phòng được 1.744 buổi với 54.562 lượt người; vận động 1.780 bản có 32.557 hộ tự quản 786,54 km đường biên, mốc quốc giới... Phối hợp với cấp ủy, chính quyền địa phương làm tốt công tác tuyên truyền, giáo dục nhân dân nâng cao nhận thức về chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, nâng cao ý thức trách nhiệm về nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới, vấn đề có ý nghĩa chiến lược lâu dài của đảng bộ và nhân dân các tỉnh biên giới phía Bắc; gắn công tác tuyên truyền với vận động và

xây dựng phong trào quần chúng bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới.

Tuy nhiên, công tác VĐQC tham gia bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới của BĐBP các tỉnh biên giới phía Bắc trong những năm vừa qua cũng còn một số mặt hạn chế như:

Việc nắm bắt chủ trương, chính sách mới của Đảng, chỉ thị, hướng dẫn của các cấp về công tác VĐQC, tuyên truyền đặc biệt trong tình hình mới ở một số cấp ủy, chỉ huy đơn vị cơ sở chưa kịp thời, triển khai chưa đồng bộ, còn có biểu hiện nhận thức phiến diện, cho rằng công tác VĐQC là nhiệm vụ của cán bộ chính trị, cán bộ làm công tác VĐQC.

Trong thực hiện nhiệm vụ, việc nắm bắt phong tục tập quán, ngôn ngữ của đồng bào các dân tộc thiểu số của một số ít cán bộ, trong đó có cán bộ làm công tác VĐQC còn những hạn chế nhất định.

Phương pháp VĐQC với các đối tượng cụ thể chậm được đổi mới, tổ chức hướng dẫn quần chúng và xây dựng phong trào quần chúng bảo vệ biên giới có mặt hiệu quả chưa cao,...

Hiện nay, chủ nghĩa đế quốc và các thế lực thù địch đang ra sức đẩy mạnh chiến lược "diễn biến hòa bình", "bạo loạn lật đổ" để chống phá sự nghiệp cách mạng nước ta. Chúng lợi dụng chủ trương mở cửa, hội nhập của Đảng, Nhà nước, lợi dụng vấn đề "dân tộc", "tôn giáo", "dân chủ", "nhân quyền" để tuyên truyền, xuyên tạc chính sách của Đảng, Nhà nước. Tình hình an ninh trên tuyến biên giới có nhiều diễn biến phức tạp, như: hoạt động lấn chiếm biên giới, tình hình di dịch cư

tự do gắn với truyền đạo trái pháp luật, hoạt động buôn lậu, buôn bán phụ nữ, trẻ em qua biên giới, vận chuyển ma túy, vũ khí, tiền giả... Để hoàn thành tốt nhiệm vụ quản lý, bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới trong tình hình mới, BDBP các tỉnh biên giới phía Bắc phải tiến hành đồng bộ các biện pháp công tác, trong đó công tác VĐQC cần tập trung thực hiện tốt một số vấn đề sau:

Một là, thường xuyên giáo dục cho cán bộ, chiến sĩ nắm vững và vận dụng đúng đắn mọi chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, nhằm nâng cao nhận thức cho đội ngũ cán bộ BDBP trong thực hiện nhiệm vụ, nhất là thực hiện công tác VĐQC.

Cấp ủy, chỉ huy các đơn vị cơ sở BDBP phải giáo dục cho cán bộ, chiến sĩ nắm vững và vận dụng đúng đắn mọi chủ trương, đường lối chính sách của Đảng. Mục tiêu của công tác VĐQC của BDBP các tỉnh biên giới phía Bắc là làm tốt việc phổ biến, tuyên truyền đường lối, chủ trương, chính sách pháp luật của Đảng và Nhà nước cho nhân dân. Trọng tâm tuyên truyền, giáo dục học tập nghị quyết đại hội Đảng các cấp, các hiệp ước về biên giới, nghị định của Chính phủ về quy chế KVBG, hiệp định về phân giới cắm mốc để nhân dân hiểu rõ và tôn trọng; nâng cao ý thức của nhân dân trong việc bảo vệ đường biên, mốc quốc giới. Tuyên truyền, giáo dục cho nhân dân và các lực lượng nhận rõ về đối tác, đối tượng trong tình hình mới; nắm được những âm mưu, thủ đoạn của chủ nghĩa đế quốc và các thế lực thù địch, đề cao cảnh giác, sẵn sàng đập tan mọi âm mưu, thủ đoạn của kẻ địch, bảo vệ vững chắc chủ quyền, an ninh biên giới của Tổ quốc.

Phương pháp tuyên truyền tiến hành đa dạng, kết hợp giữa tuyên truyền nhỏ lẻ, với tập trung thành đợt. Thông qua các phương tiện thông tin đại chúng, các hoạt động văn hóa tinh thần, các ngày hội truyền thống của nhân dân để lồng ghép nội dung tuyên truyền cho phù hợp, đạt hiệu quả cao.

Hai là, tham gia xây dựng, củng cố cơ sở, phát triển kinh tế - xã hội, từng bước nâng cao đời sống vật chất, tinh thần đồng bào các dân tộc, xây dựng thế trận biên phòng toàn dân vững mạnh, phát huy sức mạnh tổng hợp của các cấp, các ngành, các lực lượng vào công tác VĐQC bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới quốc gia, giữ gìn an ninh trật tự.

BDBP cần tham mưu giúp cấp ủy, chính quyền địa phương xây dựng, củng cố cơ sở chính trị trong sạch vững mạnh. Mục tiêu là nâng cao vai trò lãnh đạo của cấp ủy đảng, hiệu lực quản lý của chính quyền, vai trò xung kích của ban chấp hành các đoàn thể cấp xã đối với công tác quốc phòng, an ninh biên giới. Chú trọng bồi dưỡng, đào tạo lớp trẻ người địa phương, người dân tộc thiểu số để tạo nguồn cán bộ, đồng thời làm tốt công tác bảo vệ đội ngũ cán bộ cơ sở. Cùng với việc xây dựng đội ngũ cán bộ cấp xã, cần chăm lo củng cố, kiện toàn đội ngũ cán bộ thôn, bản. Phần đầu mỗi xã, phường biên giới là một địa bàn ổn định về chính trị, an toàn về an ninh trật tự, là chỗ dựa tin cậy cho các đồn biên phòng trong thực hiện nhiệm vụ quản lý, bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới.

Tích cực tham gia phát triển kinh tế - xã hội ở địa bàn biên giới. Cấp ủy, chỉ huy đồn biên phòng làm tham mưu, đề xuất với cấp ủy, chính quyền địa phương chủ trương, biện

pháp cụ thể, phù hợp với từng địa bàn biên giới. Xây dựng các chương trình, kế hoạch, dự án kinh tế nhằm tiếp tục đẩy mạnh thực hiện Chỉ thị 15 của Thủ tướng Chính phủ về "Tăng cường chỉ đạo xây dựng và phát triển kinh tế - xã hội, củng cố quốc phòng - an ninh ở các xã phường biên giới, hải đảo".

Tiếp tục phối hợp với ngành giáo dục và Hội khuyến học đẩy mạnh công tác xóa mù chữ, phổ cập giáo dục tiểu học và trung học cơ sở. Về địa bàn: tập trung vào những nơi ngành giáo dục chưa có điều kiện vươn tới, những thôn, bản xa trung tâm xã, giáp biên giới, vùng cao, vùng sâu, vùng đặc biệt khó khăn. Về đối tượng: ưu tiên xóa mù chữ cho số cán bộ thôn, xã, bản, các cán bộ đoàn thể, số người trong và ngoài độ tuổi quy định, có thể mở rộng đến tuổi 40 - 45, số trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt, trẻ em nghèo không có điều kiện đến lớp, nên bố trí theo cụm bản, xóm để phổ cập tiểu học cho học sinh.

Đẩy mạnh tuyên truyền văn hóa, trọng tâm là tổ chức tốt cuộc vận động "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa" nhằm nâng cao mức hưởng thụ văn hóa cho nhân dân ở KVBG. Hướng dẫn thôn, bản đăng ký xây dựng thôn, bản văn hóa, gia đình văn hóa theo các tiêu chí: không có tội phạm, không có tệ nạn xã hội, không mất đoàn kết nội bộ, không mê tín dị đoan, không nghe theo luận điệu xấu, không di cư tự do...

Ba là, tổ chức, tuyên truyền, vận động quần chúng tham gia quản lý, bảo vệ biên giới.

Căn cứ vào từng địa bàn xã, phường mà tổ chức phong trào quần chúng bảo vệ an ninh biên giới cho phù hợp. Xây dựng phong trào

quần chúng nhân dân "tự quản đường biên, mốc quốc giới và giữ gìn an ninh trật tự", đặc biệt chú ý địa bàn trọng điểm phức tạp về vấn đề dân tộc, tôn giáo, tạo dựng phong trào quần chúng "tự quản an ninh trật tự thôn (bản)", mỗi phong trào với tên gọi khác nhau nhưng hình thức tổ chức thống nhất do cấp ủy lãnh đạo, chính quyền địa phương điều hành, Mặt trận Tổ quốc xã làm trung tâm, các đoàn thể quần chúng làm xung kích, BDBP tích cực tham gia. Việc tổ chức phong trào quần chúng phải làm từ trong tổ chức đảng đến các tổ chức quần chúng, theo phương châm "đảng viên đi trước, làng nước theo sau"; phải vận dụng linh hoạt các quy trình, tiến hành từng bước như: điều tra cơ bản, tuyên truyền giáo dục, bồi dưỡng huấn luyện, tổ chức hướng dẫn quần chúng hành động.

Đẩy mạnh phong trào quần chúng gắn với giải quyết vấn đề chính trị phức tạp, di cư tự do và truyền đạo trái pháp luật. Trên cơ sở tuyên truyền, giải thích, tiến hành hướng dẫn, tổ chức nhân dân hành động theo phương châm: "lấy đạo giải quyết việc đạo, lấy quần chúng giải quyết việc quần chúng". Khi có dấu hiệu dân di cư tự do đi nơi khác, phải làm tham mưu cho địa phương có biện pháp ngăn chặn. Trước hết các đồn biên phòng phải chủ động nắm tình hình, tìm hiểu nguyên nhân, nhất là những vấn đề bức xúc của quần chúng để có biện pháp tuyên truyền, vận động, giải thích cho nhân dân hiểu và không di cư tự do.

Bốn là, đổi mới nội dung công tác tuyên truyền đặc biệt - tuyên truyền đối ngoại.

Các đồn biên phòng cần tập trung vào những nội dung cơ bản sau: tổ chức nắm

tình hình địch và hoạt động của các loại đối tượng nội, ngoại biên, nắm chắc âm mưu, thủ đoạn hoạt động của các đối tượng trên địa bàn. Việc nắm tình hình phải dựa vào kết quả các biện pháp công tác, nhất là công tác trinh sát, tình hình nắm được phải được phân tích, kết luận, làm cơ sở để triển khai nội dung truyền truyền cho phù hợp, đồng thời phải báo cáo kịp thời về Bộ Tư lệnh và ủy ban nhân dân tỉnh.

Công tác tuyên truyền đặc biệt phải được tiến hành thường xuyên trên các địa bàn biên giới, trọng điểm là cửa khẩu, nơi có các dự án hợp tác đầu tư, trung tâm giao lưu thương mại, tham quan du lịch. Cần tập trung tuyên truyền vào dịp các ngày lễ lớn, ngày tết cổ truyền, Quốc khánh nước ta và nước láng giềng, các sự kiện quốc tế trọng đại để tạo sự chú ý, thu hút, lôi cuốn các tầng lớp nhân dân. Nội dung phải bám sát chỉ đạo của cấp trên; dựa vào quan điểm, đường lối, chính sách đối ngoại của Đảng và Nhà nước để chuyển tải lượng thông tin cần thiết, nhằm tranh thủ sự đồng tình của nhân dân hai bên biên giới.

Năm là, xây dựng đội ngũ chuyên trách làm công tác vận động quần chúng đủ về số lượng, có chất lượng, chủ trọng đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ vận động quần chúng là người tại chỗ, con em đồng bào các dân tộc ở khu vực biên giới phía Bắc.

Xây dựng đội ngũ chuyên trách làm công tác VĐQC có ý nghĩa rất quan trọng trong sự nghiệp quản lý, bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới. Mục tiêu là xây dựng đội ngũ

chuyên trách làm công tác VĐQC có bản lĩnh chính trị vững vàng, có phẩm chất đạo đức, lối sống lành mạnh, say mê, nhiệt tình công tác; có tư duy đổi mới, sáng tạo, có kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Cán bộ, chiến sỹ có khả năng nghiên cứu và nắm vững các quan điểm, chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước, các chính sách của địa phương, các chương trình đang triển khai trên địa bàn, các vấn đề liên quan đến biên giới, lãnh thổ, quan hệ quốc tế với nước láng giềng; phải có quan điểm đúng đắn, có trách nhiệm và thương yêu đồng bào, chăm lo đời sống đồng bào như gia đình mình, có thái độ, tác phong công tác gần gũi, giản dị, có phương pháp công tác khéo léo, nói đi đôi với làm, luôn tìm tòi, đổi mới, sáng tạo trong cách làm. Thực hiện tốt phương châm "nghe được dân nói, nói cho dân hiểu và làm cho dân tin"; hiểu được phong tục tập quán, tâm tư nguyện vọng của đồng bào, làm tốt "bốn cùng" với nhân dân các dân tộc ở KVBG.

Công tác VĐQC của BĐBP các tỉnh biên giới phía Bắc trong tình hình mới đã và đang đặt ra cho các đơn vị nhiều vấn đề cần tập trung giải quyết mới hoàn thành tốt nhiệm vụ. Trong đó, phải chú trọng và thường xuyên nắm vững quan điểm của Đảng, chủ trương, chính sách, pháp luật của Nhà nước; đổi mới nội dung, hình thức, phương pháp VĐQC; xây dựng đội ngũ cán bộ chuyên trách làm công tác VĐQC có phẩm chất, năng lực, yêu nghề và có tinh thần trách nhiệm cao.